

5. Označování a uzavírání obalů

Základní informace

- ♦ U všech typů návěsek musí být dodavatelem vedena evidence přijatých a vydaných návěsek, včetně jejich spotřeby a likvidace.
- ♦ Úřední návěsky s textem „EU rules and standards“ jsou určeny výhradně pro druhy uvedené v druhovém seznamu.
- ♦ *Údaje na návěsce rozmnožovacího materiálu uváděného do oběhu musí být dobře čitelné a nesmazatelné.*
- ♦ V souvislosti s novými požadavky, které přineslo rostlinolékařské nařízení EU dojde ke změně úředních návěsek. Doporučujeme si proto nevytvářet velké zásoby. Současné návěsky zůstanou v platnosti jen u některých druhů.
- ♦ Změna vzhledu se dotkne i návěsek pro sadbu brambor, rostlinolékařský pas je na těchto návěsek sice již připojen, ale dojde k jinému uspořádání dat na návěsce.
- ♦ Kovové plomby, které se používají pro uzavírání obalů i vzorků se pomalu stávají překonanými, proto jsme připravili návrh nového systému plombování za použití plastových plomb. Tento systém již v sobě zahrnuje i čárový kód. Kovové plomby zůstávají zatím v platnosti, ale v budoucnu se předpokládá jejich postupné zrušení.
- ♦ Nové plastové plomby jsou vhodné i k uzavírání vaků s osivem, a to v provozech, kde se nepoužívá šití.
- ♦ Nové úřední plomby pro sadbu brambor budou připravené ze sklizně 2018.

Návěsky

- ◆ Z hlediska použitého materiálu existují:
  - návěsky z neroztržitelného materiálu (Tyvek),
  - nalepovací etikety (samolepky) - určené pouze na papírové obaly,
  - potisk obalů,
  - pruh neroztržitelné fólie.
- ◆ Podle konečné certifikace rozlišujeme:
  - tuzemské návěsky určené pro oběh v ČR i zemích EU, včetně návěsek pro osivo s neukončenou certifikací,
  - návěsky pro certifikaci podle Schémat OECD, včetně návěsek pro osivo s neukončenou certifikací,
  - návěsky pro certifikaci podle Pravidel ISTA,
  - návěsky určené k uvedení do oběhu osiva úředně nezapsaných odrůd,
  - návěsky dodavatele pro kategorii standardní osivo,
  - návěsky dodavatele a zvláštní návěsky vylučující záměnu s výše uvedenými typy v ostatních případech.
- ◆ Minimální velikost návěsky je 110 mm x 67 mm.
- ◆ Všechny úřední návěsky jsou číslované, a to přímo z výroby nebo se číslo tiskne následně podle schváleného postupu.
- ◆ Název druhu latinsky.

Úřední návěsky v oběhu

V oběhu se mohou objevit pouze návěsky s novým logem Ústavu v několika provedeních:

Úřední návěsky pro oběh v ČR i v zemích EU:

- ◆ neroztržitelné návěsky v nekonečném pásu s vodící perforací a s textem „EU rules and standards“,
- ◆ nalepovací etikety v nekonečném pásu s vodící perforací a s textem „EU rules and standards“,
- ◆ neroztržitelné návěsky v nekonečném pásu bez vodící perforace určené pro dotisk v termotransferových tiskárnách a s textem „EU rules and standards“,
- ◆ všitý pruh neroztržitelné fólie se schváleným potiskem s textem „EU rules and standards“,
- ◆ schválený potisk obalů s textem „EU rules and standards“.

Tisk návěsek u dodavatelů

- ◆ Návěsky tištěné přímo na obal rozmnožovacího materiálu musí splnit následující požadavky:
  - dodavatel musí mít potisk obalů schválený Ústavem,
  - tisk nesmazatelnou barvou,
  - uvedení všech zákonem stanovených údajů pro daný rostlinný druh,
  - dodržení standardní kvality potisku na všech obalech v partii,
  - barevné odlišení kategorií a generací, a to buď barvou inkoustu použitého k potisku nebo barevnou samolepící etiketou,
  - každý obal bude opatřen číslem návěsky současně s ostatním potiskem (podle systému číslování dále uvedeného v dalším odstavci) nebo se využije číslovaných samolepících etiket v barevném provedení (viz předchozí odkaz).

- ◆ Odbor osiv a sadby schválil možnost celkového potisku návěsek semenářskou firmou za těchto podmínek:
  - tisk návěsek bude prováděn takovým typem tiskárny, aby byla zajištěna nesmazatelnost a trvanlivost tisku. *Naprosto nevhodné pro tento postup jsou tiskárny jehličkové nebo inkoustové,*
  - dodavatel předloží Odboru osiv a sadby vzor tisku těchto návěsek k posouzení,
  - dodavatel dodrží systém vlastního tisku návěsek,
  - firma Peroutka (Martin Peroutka, Buštěhrad 674, PSČ 273 43 Buštěhrad, tel.: 312 291 333) na požádání (v dostatečném časovém předstihu) dodá návěsky v barevných provedeních dle jednotlivých kategorií a generací s předtiskem loga ÚKZÚZ a jeho názvu,
  - dodavatel plně zodpovídá za kvalitu vydaných návěsek,
  - dodavatel vede evidenci přijatých, vydaných a stornovaných návěsek, kterou kontroluje semenářský inspektor,
  - dodavatel zasílá pravidelně seznamy vydaných návěsek, včetně přidělených číselných řad (1x za půl roku na e-mail lea.komarkova@ukzuz.cz),
  - je-li na návěskách OECD (popř. ISTA) na žádost dodavatele uvedeno, že osivo splňuje standardy EU: „EU rules and standards“, dodavatel zajistí, že osivo nebude vyvezeno dříve, než budou známy výsledky **všech** zkoušek. V případě neuznání osiva musí být návěsky odstraněny, nebo jinak znehodnoceny.

- ◆ Podmínky použití vlastního tisku čísel na návěšky, příp. obaly:
  - dodavatel musí mít tisk schválený Ústavem,
  - číslo se tvoří z **jednomístného označení ročníku tisku návěšky (pokud již není předtištěno na návěškách)**, čtyřmístného registračního čísla dodavatele a sedmimístného čísla návěšky, přičemž každá barevná řada (odlišení generací) bude začínat od čísla 0000001 (**bez pomlček!!!!**),
  - zasílání seznamu použitých čísel na odbor OS v Praze (tisk + datový soubor),
  - vedení evidence přijatých, použitých a stornovaných návěšek, která souhlasí s příjmovými doklady, kontroluje SI,
  - oznámení této skutečnosti tiskárně návěšek, a to včetně počtu návěšek k odběru v následujících termínech:
    - do konce dubna pro ozimy
    - do konce října pro jařiny
  - v sedmimístném čísle návěšky je možné první pozici využít pro označení filiálky nebo čističky (u firem s více provozy).

Vedení evidence návěšek

- ◆ Dodavatel je povinen vést evidenci nakoupených a spotřebovaných návěšek.
- ◆ Před vzorkováním dodavatel vzorkovateli předloží evidenci použitých návěšek, jehož formulář je k dispozici na stránkách Odboru osiv a sadby (v sekci *Formuláře ke stažení - Uznávání množitelských porostů a osiva*).
- ◆ **Likvidace nepoužitých nebo při tisku zkažených návěšek musí být v evidenci rovněž zaznamenána a likvidace potvrzena inspektorem ÚKZÚZ. Protokol o likvidaci návěšek je k dispozici na stránkách Odboru osiv a sadby (v sekci Formuláře ke stažení - Uznávání množitelských porostů a osiva).**

Osivo s neukončenou certifikací - šedé návěšky

- ◆ toto označení se používá pro osivo z uznaných množitelských porostů nebo porostů certifikovaných podle OECD pravidel, které bude upravováno a uznáváno v jiném členském státě EU nebo OECD (a naopak)
- ◆ osivo se označuje příslušnou šedou návěskou a **vždy** ho doprovází úřední doklad „Prohlášení o osivu s neukončenou certifikací“ nebo OECD odrůdový certifikát
- ◆ vzorek na kontrolu kvality osiva se odebírá pouze na žádost dodavatele
- ◆ návěšky pro osivo s neukončenou certifikací vydává vždy Ústav na základě žádosti dodavatele k rukám SI
- ◆ nemá omezenou velikost partie, v takovém případě se za lomítkem uvede kód 00

Upozornění:

Upozorňujeme, že podle platného Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnic Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS, jeho článku 49, odstavce 4, platí pro mořené nebo jinak chemicky ošetřené osivo následující požadavek:

Bylo-li osivo ošetřeno přípravkem na ochranu rostlin, uvede se tato skutečnost na zvláštní návěsce a v doprovodných dokladech, společně s názvem použitého přípravku na ochranu rostlin, jeho účinnou látkou nebo látkami, standardními větami o nebezpečnosti podle nařízení (ES) č. 1272/2008 a opatřeními ke snížení rizika uvedenými v povolení použitého přípravku na ochranu rostlin.

Plomby

- ♦ Kovové plomby, které se používají pro uzavírání obalů i vzorků se pomalu stávají překonanými, proto jsme z podnětů některých dodavatelů připravili návrh nového systému plombování za použití plastových plomb, které jsou již předány do výroby.
- ♦ Tento systém v sobě již zahrnuje i čárový kód, který by měl usnadnit jak vlastní evidenci plomb, tak by mohl být i pomocníkem v evidenci ve skladech.
- ♦ Plomby jsou vhodné k uzavírání obalů se sadbou brambor a vaků s osivem, a to v provozech, kde se nepoužívá šití.
- ♦ Jakýkoli požadavek na objednání plomb směřujte na Ing. Leu Komárkovou, lea.komarkova@ukzuz.cz.
- ♦ Kovové plomby zůstávají zatím v platnosti, ale v budoucnu předpokládáme jejich postupné zrušení.
- ♦ Nové úřední plomby pro sadbu brambor jsou již používány od podzimu 2018.
- ♦ Evidence je zjednodušená, tj. celkový počet přijatých plomb, počet vydaných k jednotlivým partiím sadby, popř. osiva.
- ♦ Tuto evidenci lze vést v knize partií nebo současně s návěskami.
- ♦ Jednotlivé číselné řady se nebudou párovat a evidovat k partiím.
- ♦ Čárové kódy lze využít ve skladové evidenci firmy.

Způsob vedení jednoduché evidence

- ♦ Základní evidence počtu přijatých (nakoupených) plomb.
- ♦ Počet vydaných plomb na partii sadby - v knize partií nebo u evidence návěsek, NEevidují se čísla.
- ♦ Čárový kód i číslo jsou vhodné např. k využití v rámci skladové evidence u dodavatele.

Uzavírání obalů

Označování a uzavírání obalů

Každý obal v partii musí být označen a uzavřen v souladu s § 19 zákona a § 24 až 26 vyhlášky č. 129/2012 Sb.

- ◆ Za úřední návěsku se považuje:
  - návěska z neroztržitelného materiálu,
  - nalepovací etiketa (samolepka) určená k označení **papírových** obalů,
  - potisk obalu,
  - všitý pruh neroztržitelné folie.
- ◆ Každá úřední návěska nese číslo a jejich výčet se uvádí na žádosti. Proto doporučujeme používat ucelené řady čísel.
- ◆ Číslo návěsky může být:
  - osmimístné číslo, které bylo vytištěno v tiskárně současně se základním předtiskem a na prvním místě je vždy rok výroby návěsky, nebo
  - vlastní číslo, a to podle určeného systému a při použití schváleného výpočetního systému; číslo se tvoří z **jednomístného označení ročníku tisku návěsky (pokud již není předtištěno na návěskách)**, čtyřmístného registračního čísla dodavatele a sedmimístného čísla návěsky, přičemž každá barevná řada (odlišení generací) bude začínat od čísla 0000001 (**bez pomlček!!!!**).
- ◆ Plombování se provádí v souladu se zákonem a prováděcím předpisem, u strojově šitých obalů se za pojistku považuje pouze šev a není nutné jej opatřovat navíc plombou.
- ◆ Na návěsce se označí datum vzorkování (u tuzemských návěsek se uvede pouze měsíc a rok vzorkování), u brambor měsíc a rok uzavření obalu.
- ◆ **Při opakovaném vzorkování bez manipulace s osivem se na návěsce uvede nové datum vzorkování, a to takovým způsobem, aby nedošlo k přepisu nebo poškození předchozích údajů.**

Přebalení, přenávěskování uzavřených obalů

- ◆ **Při otevření úředně uzavřených obalů a jejich opětovném uzavření je dodavatel povinen požádat vzorkovatele Ústavu o úřední dozor nad tímto úkonem a připravit Protokol o přebalení, přenávěskování, úpravě osiva. Vzorkovatel opatří tento protokol úředním razítkem a podpisem,**
- ◆ vzorkovatel zajistí úřední dozor; pokud bude akce probíhat mimo běžný čas vzorkování, případně v jiném místě, bude fakturován dohled podle platného ceníku,
- ◆ na nově použitých návěskách bude uvedeno: přebaleno, přenávěskováno, datum posledního uzavření,
- ◆ u osiva vyrobeného mimo ČR je nutné dbát na správné uvedení země původu, bude uvedeno přidělené dovozkové číslo partie, včetně původního zahraničního (lze využít místo pro další údaje),
- ◆ o přebalení, přenávěskování, popřípadě úpravě osiva bude vystaven protokol (protokol vystaví dodavatel, SI potvrdí jeho správnost), který dodavatel zašle na pracoviště Ústavu, na kterém byl vydán původní Uznávací list; pokud UL vydala pověřená laboratoř, bude protokol zaslán na OOS v Praze,
- ◆ pro přenávěskovanou partii platí původní Uznávací list s původním číslem partie a Protokol o přebalení, přenávěskování, případně úpravě osiva, který je k dispozici na stránkách Odboru osiv a sadby (v sekci *Formuláře ke stažení - Uznávání množitelství porostů a osiva*),

- ◆ pověřeným vzorkovatelům je umožněno provádět dozor nad přebalením či přenávěskováním partií **v kategorii certifikované osivo**, za těchto podmínek:
  1. Celý proces proběhne po dozorem pověřeného vzorkovatele (dále jen PV),
  2. PV potvrdí protokol,
  3. PV je povinen informovat SI o všech partiích, u kterých došlo ke změně,
  4. SI vykonává úřední dozor (superkontrolu):
    - a) kontroluje veškerou dokumentaci k přebalení či přenávěskování partií, protokol potvrdí uvedením textu „**kontrola dokladů**“, označí razítkem a podpisem,
    - b) kontroluje evidenci návěsek,
    - c) přebírá odstraněné návěsky a zodpovídá za jejich likvidaci, potvrzuje jejich likvidaci v evidenci návěsek označením „**STORNO**“,
    - d) je-li některá z přebalených partií ve skladu osiv, provede fyzickou kontrolu obalů a návěsek, včetně počtu balení a vše potvrdí na protokolu o přebalení, na který uvede „**kontrola partie**“, razítko a podpis,
    - e) v případě pochybení PV vyhotoví SI Protokol o kontrole.
- ◆ **moření partie** po uznání v bednách bude nadále řešeno pouze Protokolem o přebalení, přenávěskování, případně úpravě osiva. **Nebudou se přidělovat nová čísla partií.** Dodavatel je povinen každé moření, tj. manipulaci s uznaným osivem **předem** oznámit SI. Vzhledem k tomu, že dojde ke změnám obalů a namoření osiva, vystaví dodavatel Protokol o přebalení, přenávěskování, popřípadě úpravě osiva. Tento protokol potvrdí vzorkovatel a odebere vzorek, který bude uložen pro případnou kontrolu na ČSO.